

**Ընտանեկան կյանքի մասին.
քարոզներ, ճառեր,
վերլուծություններ**

**Երևան
Չեդինսկային հրատարակություն
2019**

ՀՏԴ 08:27
ԳՄԴ 94.8+86.37
Ը 583

Ընտանեկան կյանքի մասին. քարոզներ, ճառեր, վերլուծություններ/
Կազմ.՝ Ավետիք դպիր Ը 583 Հարությունյան.- Եր.:
Չեղ. հրատ., 2019.- 400 էջ:

ՀՏԴ 08:27
ԳՄԴ 94.8+86.37

ISBN 978-9939-0-3190-3 © Հարությունյան Ավետիք, 2019

**Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
Տ.Տ. ԳԱՐԵԳՆԻ ԵՐԿՐՈՐԴ
ՍՐԲԱԶՆԱԳՈՅՆ ԵՒ ՎԵՅԱՓԱՌ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԱՍԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ**

**ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՄԲ
ՆՈՐ ՆԱԽԻՋԵԲԱՆԻ ԵՒ
ՌՈՒՍԱՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴ
Տ. ԵԶՐԱՍ
ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ**

ԵՐԵՎԱՆ 2019

**Գիրքը հրատարակվում է Ն.Ս.Օ.Տ.Տ.
Գարեգին Բ Ամենայն Կաթողիկոսի կողմից
«2019 թվականը ընտանիքի տարի»
հռչակման առիթով**

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Նախաբան	9
Ընդհանրական Եկեղեցու հայրեր	11
Սուրբ Հովհան Ոսկեբերան	11
<i>Երեխաների դաստիարակության մասին</i>	<i>11</i>
Հայ Առաքելական Եկեղեցու հայրեր	30
Վարդան վարդապետ Այգեկցի	30
<i>Շնության և պոռնկության մասին</i>	<i>30</i>
Հովհաննես Ծործորեցի	37
<i>Լսեցիք, որ ասվեց. «Մի՛ շնացիր»</i>	<i>37</i>
Սուրբ Գրիգոր Տաթևացի	46
<i>Քարոզ ամուսնության մասին</i>	<i>46</i>
Պողոս Պատրիարք Ադրիանոպոլսեցի	59
<i>Ծնող</i>	<i>59</i>
<i>Ամուսնություն</i>	<i>75</i>
Խրիմյան Հայրիկ	80
<i>Դրախտի ընտանիքը</i>	<i>80</i>
<i>Մարդը և ամուսնությունը</i>	<i>86</i>
Ժամանակակից հոգևորականներ	95
Տեր Սմբատ քահանա Սարգսյան	95
<i>Առաքինի կին Աստված Է մարդուն տալիս</i>	<i>95</i>
<i>Երեխաների քրիստոնեական դաստիարակություն</i>	<i>116</i>
<i>Հայկական ավանդական ընտանիքի քրիստոնեական դասերը</i>	<i>130</i>
<i>Ինչպես դաստիարակել երեխային</i>	<i>152</i>

<i>Ընտանեկան հարաբերություններ</i>	175
<i>Ամուսնական անհավատարմություն</i>	194
Բազրատ եպիսկոպոս Գալստանյան	216
<i>Ընտանիքի մասին Հայ Եկեղեցու ընկալումը</i>	216
<i>Սուրբ Երրորդությունը որպես ընտանիքի նախատիպ</i>	217
<i>Ընտանիքը որպես խորհուրդ</i>	218
<i>Ընտանիքը որպես հանրային կյանքի նախօրինակ և մանրապատկեր</i>	220
<i>Ժամանակակից կենսաէթիկայի խնդիրները և ընտանիքը</i>	221
Արմեն կիսասարկավագ Հարեյան	226
<i>Ընտանիքի քայքայման գլխավոր պատճառը, երեք գայթակղություններ, որ զարգանում են մարդուց</i>	226
<i>Երեխայի միջից չի լինում, ծնողները պիտի դաստիարակեն մեջը լցնել</i>	229
<i>Փրկեք երեխաներին սեքս-սիմվոլ դառնալուց, նրանց մի մատնեք անողորմ մարդկանց</i>	231
<i>Ի՞նչ պիտի անեն ծնողները երեխաներին պաշտպանելու համար</i>	233
<i>Ինչու՞ են երեխաները վախենում փոքր տարիքում</i>	235
<i>Ինչու՞ են դաստիարակված երեխաները մեծանում ապերախտ</i>	237
<i>Ինչպե՞ս դաստիարակել երախտապարտ երեխաներ ու դեռահասներ</i>	240
<i>Յոթ միջոցներ, որոնցով ծնողները կարող են երեխաներին պաշտպանել հեռուստատեսության և վիդեո խաղերի կախվածությունից</i>	245
<i>Մայրական ու ընդհանրապես ծնողական աղոթքի գորությունը</i>	252

Ինչպիսին որ ձեր մտքերն են, այնպիսին էլ կլինի ձեր երեխաների կյանքը	257
Ինչպե՞ս մեծացնել իմաստուն զավակներ ու ազնիվ առաջնորդներ	258
Ի՞նչ անել, երբ ծնողն ասում է երեխային. «Տուր գլուխը ջարդի»	260
Երկու տեսակի խոսք, որով ծնողները խորտակում են իրենց երեխաներին.....	264
Ե՞րբ է ներվում շնության մեղքը և ինչպե՞ս վերականգնվել մարմնական ծանր մեղքերից	267
Ամուսնության մեջ ամենամեծ սխալներից մեկը՝ գնահատվել ցանկանալը	270
Ինչպե՞ս կանխել ընտանիքում երեկոյան կռիվներն ու վիճաբանությունները	273
Միմյանց բռնը կրելն ամուսնության խորհրդի մեջ.....	274
Ինչպե՞ս հաղթահարել դժգոհությունը	281
Ընտանեկան երջանկության համար մոռացիր քո եսը և ուրախ ընտանիք կունենաս.....	283
Ինչպե՞ս ունենալ երջանիկ ընտանիք, կամ «Առակ երջանիկ ամուսնության գաղտնիքի մասին».....	286
Ի՞նչ ձևերով է սատանան խանգարում ընտանեկան երջանկությանը	289
Ամուսնական դավաճանությունը ներելի՞ է: Ու մինչև քանի՞ անգամ կարելի է ներել	294
Չիջելու երկու մեծ օգուտները: Ինչու՞ զիջել վեճի ժամանակ	300
Ինչպիսի՞ն պիտի լինի տղամարդկային վճռականությունն ընտանիքի մեջ	304

<i>Ինչպե՞ս են ծնողները հիվանդացնում իրենց ապագա երեխաներին նույնիսկ նախքան հղիանալը</i>	307
<i>Ինչպե՞ս վարվել անպտղության դեպքում.</i>	
<i>Քրիստոնեական հայացք երեխաներ ունենալու մասին</i>	311
<i>Ինչպե՞ս անել, երբ չի ստացվում ամուսնանալ</i>	315
<i>Ի՞նչ է իսկական սերը, և ինչպե՞ս չխաբվել ընտրություն կատարելիս.....</i>	318
<i>Ամուսնու հետ հարաբերությունն ամենակարևորն է Աստծուց հետո.....</i>	322
Միքայել վարդապետ Գևորգյան	325
<i>Ամուսնալուծության մասին</i>	325
Տեր Անանիա Բաբայան	329
<i>Այն, ինչ միավորեց Աստված, մարդը թող չբաժանի.....</i>	329
<i>Ընտանիքի մասին</i>	335
Նարեկ աբեղա Ավագյան.....	345
<i>Ամուսնությունը սոսկ այր ու կնոջ միավորումը չէ.....</i>	345
Շահե ծայրագույն վարդապետ Անանյան	351
<i>Հայ Եկեղեցու ավանդն ի նպաստ ներընտանեկան սիրո և խաղաղության</i>	351
<i>Տղամարդ և կին, սեռային տարբերություն և քրիստոնեական բարոյականություն</i>	351
<i>Տղամարդու և կնոջ դերերի ընկալումն ըստ Հայ Եկեղեցական ավանդության.....</i>	365
<i>Պսակի խորհրդի իմաստը. խրատ պսակադրվողներին.....</i>	371
<i>Մեղքը և առաքինությունն ընտանեկան կյանքում.....</i>	376
<i>Ամուսնությունը ըստ հայ Եկեղեցական իրավունքի.....</i>	382
<i>Խրատ պսակադրության (Մայր Մաշտոց ծխարան).....</i>	396

Նախաբան

Ողջունում եմ ձեզ, սիրելի ընթերցողներ:

Մեր Եկեղեցու հայրերի և ժամանակակից հոգևորականների ընտանեկան կյանքի մասին քարոզների տպագրության գաղափարն ինձ մոտ առաջացել էր դեռևս 2015 թվականին, և հենց այդ պահից սկսած ես փնտրում էի ամուսնական կյանքին և երեխաների դաստիարակությանը նվիրված հետաքրքիր աշխատություններ: Պետք է անկեղծորեն խոստովանեմ, որ անհրաժեշտ նյութեր հավաքելն այդքան էլ հեշտ չէր, և այն միանգամից չստացվեց: Ես երկար ժամանակ փնտրտուքների մեջ եղա և միայն Աստծու օգնությամբ կարողացա հավաքել, համախմբել, իմ կարծիքով, բավականաչափ մեծ քանակությամբ անհրաժեշտ քարոզներ: Դրանից հետո ժողովածու կազմելու միտքը դարձավ ավելի իրական:

Յուրաքանչյուր մարդ այսպես թե այնպես առնչվում է ընտանեկան հարաբերությունների հետ: Սկզբում լինում է լսող երեխայի դերում, հետո՝ նորապսակի, այնուհետև՝ ամուսնու և վերջապես՝ ինսամակալ ծնողի դերում: Մարդու կյանքում ընտանիքի դերը դժվար է գնահատել: Այդ իսկ պատճառով Եկեղեցու հայրերի գիտելիքներն ու հոգևոր փորձը ընտանեկան հարաբերությունների հարցում կարևոր դեր են խաղում:

Այս գիրքը, որը Դուք այժմ վերցրել եք Ձեր ձեռքը, ես հուսով եմ, որ այն օգտակար և հետաքրքիր կլինի ընթերցողների լայն շրջանին: Խորհուրդները, որոնք գիրքը պարունակում է, կհուշեն ընթեր-